DOMSTOLENS KENDELSE (Første Afdeling)
22. marts 2002 *

I sag C-24/02,

angående en anmodning, som tribunal de commerce de Marseille (Frankrig) har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Marseille Fret SA

mod

Seatrano Shipping Company Ltd,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1978 L 304, s. 17), som ændret ved konventionen af 9. oktober 1978 om Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse (EFT L 304, s. 1, og — den ændrede tekst — s. 77), ved konventionen af 25. oktober 1982 om Den Hellenske Republiks tiltrædelse (EFT L 388, s. 1), ved konventionen af 26. maj 1989 om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse

* Processprog: fransk.

(EFT L 285, s. 1) og ved konventionen af 29. november 1996 om Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse (EFT 1997 C 15, s. 1) samt om fortolkningen af Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001 L 12, s. 1),

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, P. Jann (refererende dommer), og dommerne M. Wathelet og A. Rosas,

generaladvokat: L.A. Geelhoed
justitssekretær: R. Grass,

efter at have hørt generaladvokaten,

afsagt følgende

Kendelse

1 Ved dom af 22. januar 2002, indgået til Domstolen den 31. januar 2002, har tribunal de commerce de Marseille forelagt fire præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1978 L 304, s. 17), som ændret ved konventionen af 9. oktober 1978 om Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse (EFT L 304, s. 1, og — den ændrede

tekst — s. 77), ved konventionen af 25. oktober 1982 om Den Hellenske Republiks tiltrædelse (EFT L 388, s. 1), ved konventionen af 26. maj 1989 om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse (EFT L 285, s. 1) og ved konventionen af 29. november 1996 om Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse (EFT C 15, s. 1, herefter henholdsvis »konventionen« og »tiltrædelseskonventionerne«) samt om fortolkningen af Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001 L 12, s. 1).

2 Spørgsmålene er blevet rejst i en sag mellem selskabet Marseille Fret SA (herefter »Marseille Fret«), Marseille, og selskabet Seatrano Shipping Company Ltd (herefter »Seatrano Shipping«), Limassol (Cypern).

Hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

3 Ved stævning af 6. november 2000, indgivet til tribunal de commerce de Marseille, har Marseille Fret anlagt sag mod Seatrano Shipping med påstand om erstatning for den økonomiske skade, som var blevet påført sagsøgeren som følge af Seatrano Shippings skadehensigt i forbindelse med en tidligere sag mellem parterne, hvorunder en voldgiftsret i London (Det Forenede Kongerige) afsagde foreløbig kendelse i oktober 1999.

4 Ved afgørelse om »anti suit injunction «af 20. marts 2001 pålagde High Court of Justice (Det Forenede Kongerige), på Seatrano Shippings anmodning, Marseille Fret at frafalde det søgsmål, som sidstnævnte selskab havde anlagt ved tribunal de commerce de Marseille, under trussel om at blive pålagt sanktioner i Det Forenede Kongerige.

5 Marseille Fret besluttede herefter at frafalde søgsmålet. Seatrano Shipping modsatte sig dette og fremsatte et modkrav om erstatning for procesmisbrug.

6 Herefter har tribunal de commerce de Marseille i medfør af EF-traktatens artikel 177 (nu artikel 234 EF) besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende fire præjudicielle spørgsmål:

»1) Tillader Bruxelles-konventionen af 27. september 1968, jf. nu forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000, i henhold til bestemmelserne i afsnit II, at en ret i en medlemsstat forbyder en borger i en anden kontraherende stat at anlægge sag ved retterne i sit hjemland, såvel efter national ret som efter fællesskabsretten?

2) Kan en engelsk ret ved en »anti suit injunction«-procedure forbyde enhver adgang til at anlægge sag ved en anden ret inden for Fællesskabet, selv om sidstnævnte ret vil kunne være kompetent i henhold til Bruxelles-konventionen af 27. september 1968, jf. nu forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000?

3) Kan en engelsk ret ved en sådan procedure fratage de øvrige retter inden for Fællesskabet deres beføjelse til at tage stilling til spørgsmålet om deres egen kompetence, når denne beføjelse synes at følge af bestemmelserne i kapitel II i forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000?

4) Er en forpligtelse for en fællesskabsborger, under trussel om strafferetlige sanktioner i medfør af den engelske »anti suit injunction«-procedure, til at hæve en selvstændig retssag, der allerede er anlagt ved en fransk ret, i

overensstemmelse med det grundlæggende princip om adgang til domstolsprøvelse, således som det håndhæves af De Europæiske Fællesskabers Domstol?«

Domstolens kompetence

7 I henhold til procesreglementets artikel 92, stk. 1, kan Domstolen, hvis det er åbenbart, at den ikke har kompetence til at behandle en sag, eller at sagen må afvises, efter at have hørt generaladvokaten og uden at fortsætte sagens behandling, træffe afgørelse ved begrundet kendelse.

8 Det skal straks bemærkes, at de fire præjudicielle spørgsmål, som er blevet forelagt for Domstolen, til trods for at de er formuleret forskelligt, har samme genstand. Med disse spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt at få oplyst, hvilke virkninger den af High Court of Justice afsagte »anti suit injunction« må tillægges i medfør til konventionen og forordning nr. 44/2001 i forbindelse med den retssag, der verserer for den.

9 Domstolens kompetence til at fortolke konventionen er fastsat i protokol af 3. juni 1971 vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen (EFT 1975 L 204, s. 28), som ændret ved tiltrædelseskonventionerne (herefter »protokollen«).

10 Til forskel fra artikel 234 EF, som ikke finder anvendelse i denne sag, forbeholder protokollen beføjelsen til at anmode Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse om fortolkningen af konventionen for visse retter, der er anført i protokollens artikel 2. Der skal derfor tages stilling til, om Domstolen har kompetence til at besvare de forelagte spørgsmål.

11 I protokollens artikel 2, nr. 1 og 3, er de retter, som kan anmode Domstolen om en præjudiciel afgørelse, udtrykkeligt og udtømmende opregnet — i nr. 1 direkte, og i nr. 3 ved henvisning til konventionens artikel 37. I artikel 2, nr. 2, tilføjes det, at retterne i de kontraherende stater ligeledes kan forelægge Domstolen præjudicielle spørgsmål, såfremt de træffer afgørelse som appelinstans.

12 De franske tribunaux de commerce er hverken nævnt i protokollens artikel 2, nr. 1, eller i konventionens artikel 37. Det fremgår endvidere af hovedsagens akter, at den forelæggende ret har truffet afgørelse som første instans.

13 Det følger heraf, at tribunal de commerce de Marseille i hovedsagen ikke har ret til at anmode Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse om fortolkningen af konventionen.

14 For så vidt angår forordning nr. 44/2001 er det tilstrækkeligt at bemærke, at den først trådte i kraft den 1. marts 2002 og således efter afsigelsen af forelæggelsesdommen. Det skal endvidere bemærkes, at da forordningen er udstedt med hjemmel i artikel 61, litra c), EF, følger det af artikel 68, stk. 1, EF, at alene nationale retter, hvis afgørelser ifølge nationale retsregler ikke kan appelleres, kan anmode Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse om fortolkningen af forordningen.

15 Herefter skal procesreglementets artikel 92, stk. 1, bringes i anvendelse, og det må fastslås, at det er åbenbart, at Domstolen ikke har kompetence til at træffe afgørelse om de spørgsmål, tribunal de commerce de Marseille har stillet.

Sagens omkostninger

16 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

for ret:

Det er åbenbart, at De Europæiske Fællesskabers Domstol ikke har kompetence til at besvare de spørgsmål, som tribunal de commerce de Marseille har stillet ved dom af 22. januar 2002.

Således bestemt i Luxembourg den 22. marts 2002.

R. Grass

Justitssekretær

P. Jann

Formand for Første Afdeling